



Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 23. juni 2022

Sak: 2022/0585
Klager: Borettslaget Fjellom Bo og Omsorgsboliger
Klagemotpart: Elvia AS (tidligere Hafslund Nett)

Energiklagenemndas medlemmer:

Nemndsleder Per Conradi Andersen, Morten Sundt, Helle Grønli

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») fattet den 20. desember 2021 vedtak i uenighetssak om fellesmåling mellom Borettslaget Fjellom Bo og Omsorgsboliger og nettselskapet Elvia AS, jf. forskrift 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 14-3.
- (2) Saken ble brakt inn som en uenighetssak for Norges vassdrags- og energidirektorat (heretter «NVE») av Borettslaget Fjellom Bo og Omsorgsboliger (heretter «klager») i brev datert 30. august 2019. Foranledningen var at nettselskapet Elvia AS (heretter «nettselskapet» eller «klagemotpart») den 18. juni 2019 hadde gitt klager avslag på søknad om måling og avregning ved felles inntaksledning, jf. forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier (kontrollforskriften) §14-3, jf. § 13-1 bokstav i). På tidspunktet for klagen var NVEs (i dag RME) kompetanse til å avgjøre uenighetssaker regulert i energilovforskriften § 4-10. Etter en forskriftsendring som trådte i kraft 1. november 2019 er dette nå regulert i NEM § 4-13.
- (3) I e-post datert 4. september 2019 ba NVE klager om å følgende informasjon:
 - Hvorvidt klager hadde bedt nettselskapet om å bli fellesmålt
 - Om det var gitt informasjon om kostnader ved ombygging og forbruk til nettselskapet
 - I tilfelle klagers søknad hadde blitt avslått av nettselskapet ba NVE om:
 - Nettselskapets avslag,
 - Antall boenheter,
 - historisk forbruk og mulig estimat på forbruk i de enkelte boenhetene,

- Estimat på kostnader for å tilrettelegge for etablering av individuell måling per enhet
- (4) Klager sendte inn den etterspurte informasjonen i e-post datert 4. september 2019.
- (5) Den 31. januar 2020 ba RME nettselskapet om ytterligere informasjon i saken, og informerte samtidig om at de ville vurdere å fatte vedtak. RME ba om en nærmere beskrivelse av hvilke vurderinger som lå til grunn for klagemotpartens avslag. Frist for tilbakemelding ble satt til 21. februar 2020.
- (6) Klagemotparten sendte inn sin redegjørelse til RME i brev datert 21. februar 2020.
- (7) RME sendte ut varsel om vedtak den 12. november 2021, med frist for uttalelse den 10. desember 2021. RME varslet følgende vedtak:

«Reguleringsmyndigheten for energi (RME) varsler at vi vurderer å fatte vedtak om at Elvias praksis er i tråd med regelverket om individuell måling etter § 13-1 bokstav i). Dette betyr at Elvia AS kan kreve individuell måling per boenhet av Fjellom bo- og omsorgsboliger etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet.»
- (8) Klager sendte inn uttalelse til varselet i brev datert 7. desember 2021. Klager ba RME om å revurdere konklusjonen av hensyn til beboerne.
- (9) RME fattet vedtak i tråd med forhåndsvarselet den 21. desember 2021.
- (10) Klager påklagde vedtaket i brev datert 9. januar 2022. Klagen var begrunnet i at klager mente at det i deres tilfelle forelå særskilte forhold som begrunnet fravikelse av reglene om separat måling. RME orienterte klagemotparten om at vedtaket var påklaget i brev datert 13. januar 2022. Frist for uttalelse ble satt til 4. februar 2022.
- (11) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. RME viste til at regelverket ikke er til hinder for at utleier eller andre kan stå ansvarlig for strømabonnementene. Videre fremhevet RME at regelverket ikke åpner for unntak knyttet til beboeres spesielle behov. Klagen og sakens dokumenter ble endelig oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling datert 30. mars 2022.
- (12) Klager og klagemotpart har i brev datert 30. mars 2022 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader. Ingen av partene har sendt inn merknader til Energiklagenemnda.
- (13) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken den 23. juni 2022.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (14) I sitt vedtak datert 20. desember 2020 viser RME til at klager ikke ønsker å gå over til individuell måling for hver boenhet, men vil beholde måling og avregning per felles inntaksledning. Nettselskapet har avslått forespørselen under henvisning til at vilkårene for unntak i kontrollforskriften § 14-3 ikke er oppfylt. RME redegjør videre for sin kompetanse til å behandle saken.

- (15) I vedtaket viser RME til hovedregelen i kontrollforskriften § 13-1 bokstav i) som slår fast at den enkelte boenhet skal måles og avregnes separat. RME viser til at prinsippet i bestemmelsen er viktig for å gi flere kunder lovfestede rettigheter. Videre viser RME til at fellesmåling medfører at områdekonsesjonæren får færre kunder å fordele de faste kostnadene på, noe som innebærer høyere nettleie for øvrige kunder. RME slår fast at individuell måling derfor bidrar til å sikre at alle nettkunder betaler sin andel av nettets faste kostnader.
- (16) RME viser til at kontrollforskriften § 13-1 bokstav i) trådte i kraft 1. januar 2010. Prinsippet om individuell måling gjelder alle kunder hos områdekonsesjonær, også de som historisk har vært fellesmålt, forutsatt at disse utgjør boenheter eller fritidsboliger. Hva som utgjør boenhet følger av kartverkets definisjon av bolig. RME viser til at hvem som bor i boenheten ikke er relevant for definisjonen av en bolig, og slår dermed fast at klager er omfattet av kravet om individuell måling.
- (17) RME viser til at det kan være aktuelt med unntak fra kravet om individuell måling etter kontrollforskriften § 14-3, dersom omleggingen medfører urimelige kostnader for nettkunden eller nettselskapet.
- (18) Når det gjelder den konkrete vurderingen av klager, har RME forståelse for at beboerne kan ha behov for en enklere hverdag. RME viser til at regelverket ikke er til hinder for at utleier eller andre kan stå ansvarlig for abonnementet.
- (19) Klager har dokumentert at de estimerte ombyggingskostnadene vil være i størrelsesorden 250 000 kroner til 300 000 kroner, og vil dermed overstige 3000 kroner eks. mva. per boenhet hos klager. RME viser til at et nettselskap likevel kan kreve individuell måling dersom nettselskapet dekker merkostnaden over 3000 kroner. RME legger til grunn at klagemotparten dekker merkostnadene over 3000 kroner, og vurderer derfor at kostnadsestimatet ikke er til hinder for at klagemotparten kan kreve individuell måling.
- (20) RME legger videre til grunn at klager ikke har hyppige endringer i sin «kundemasse» og finner det derfor ikke nødvendig å vurdere fritak fra individuell måling på dette grunnlaget.
- (21) At klager kan bli ansett som et særskilt brannobjekt av brannvesenet er etter RMEs syn ikke relevant i forbindelse med krav om individuell måling av strøm.

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

- (22) Klager har i det vesentlige anført:
- (23) Klager anfører at et eget abonnement med varierende utgifter vil være en ekstra belastning for den enkelte beboer, og vil lede til store behov for hjelp fra kommunens hjelpetjenester, verger og borettslagets styre. Klager viser videre til at en omlegging av enkeltmålere vil påføre borettslaget kostnader i størrelsesorden 250 000 kroner til 300 000 kroner.
- (24) Klager anfører videre at det bor mennesker med varierende grad av psykiske og fysiske lidelser i omsorgsboligene. Intensjonen med boformen i borettslaget er at beboerne skal

klare seg selv i størst mulig grad. Beboerne har varierende grad av behov for hjelp i det daglige. En del av tilretteleggingen er forutsigbarhet ved at alle boutgifter er satt sammen til ett enkelt beløp hver måned. Klager viser til at beboerne i dag betaler en fast månedlig leie som inkluderer strøm, vask av fellesarealer, varmtvann, vaktmestertjenester, etc. Et individuelt strømabonnement vil derfor skape utfordringer for mange av beboerne. Klager anfører at borettslaget er å anse som et særskilt tilfelle, der regler for separat måling og hensynet til nettselskapets inntjening bør fravikes av hensyn til det enkelte mennesket.

- (25) Klager fremhever at omsorgsboligene ligger i gråsonen mellom institusjon og boenhet, og at belastningen for hver enkelt beboer med å administrere eget strømabonnement er meget høy. Klager anfører derfor at det er grunn til å fravike kontrollforskriften sitt krav om individuell måling. Klager fremhever at 3750 kroner inkl. mva er mer enn en ubetydelig utgift for hver beboer som lever på uføretrygd, selv om det ikke er en urimelig kostnad.

3.2 Klagemotpartens anførsler

- (26) Klagemotparten har i det vesentlige anført:
- (27) Klagemotparten gjør gjeldende at NVE har vedtatt at de enkelte borettslag er ansvarlige for å legge til rette for overgang til individuell måling av den enkelte boenheten, samt dekke kostnadene ved dette. Nettselskapet er ansvarlig for å utføre og bekoste målermontasje. Klager viser til at det kun er to typetilfeller som etter RMEs praksis har blitt gitt fritak:
- I tilfeller hvor det kreves store ombygginger av de elektriske installasjonene for at de aktuelle boenheter lar seg måle og at kundene dermed påføres urimelige merkostnader.
 - I tilfeller hvor hyppige endringer i kundemasse medfører store administrative kostnader for nettselskapet.
- (28) I RMEs forvaltningspraksis er unntakene konkretisert og det er lagt til grunn at borettslag og sameier må dekke inntil 3000 kroner eks. mva. per boenhet. Hvis kostnadene overskyter 3000 kroner eks. mva. per boenhet må nettselskapet selv dekke det overskytende dersom krav om omlegging til individuell måling fastholdes. Kostnader som er lavere enn dette beløpet er således ikke «urimelige merkostnader» etter kontrollforskriften § 13-1 bokstav i jf. § 14-3. Klagemotparten har presisert at de vil dekke kostnader som overstiger 3000 kroner eks. mva. per boenhet i denne saken.
- (29) Klagemotparten anfører videre at klager heller ikke har hyppige inn- og utflyttinger (hyppige endringer i kundemasse) som medfører store administrative kostnader for nettselskapet.

4 Klagenemndas vurdering

- (30) Saken gjelder borettslaget Fjellom Bo og Omsorgsboligers klage over RMEs vedtak datert 20. desember 2021. I vedtaket slår RME fast at Elvia AS' avslag på søknad om videreføring av eksisterende fellesmåling ikke er i strid med §§ 13-1 h) eller 14-3 i kontrollforskrift.
- (31) Spørsmålet i saken er om nettselskapet Elvia AS kan kreve omlegging til individuell måling for Fjellom Bo og Omsorgsboliger.

- (32) Det følger av hovedregelen i kontrollforskriften § 13-1 i) at nettselskapene skal kreve individuell måling av den enkelte boenhet. Bestemmelsen lyder:

"Alle nettselskap er ansvarlige for at det utarbeides tariffen som er punktbaserte etter følgende prinsipper:

[...]

i) den enkelte boenhet eller fritidsbolig skal måles og avregning hver for seg."

- (33) Krav om individuell måling ble innført med forskriftendring som trådte i kraft 1. januar 2010, hvor formålet var å gi flere kunder lovfestede rettigheter med hensyn til leveringskvalitet, valg av strømleverandør, tariffing, fakturering, måling og avregning mv. Et annet hensyn var at kunder som befinner seg bak punkter med fellesmåling ikke vil ha tilsvarende rettigheter som individuelt målte kunder ved strømvbrudd. Fellesmåling av sluttbrukere vil i tillegg føre til at områdekonsesjonæren får færre kunder å fordele de faste kostnadene i nettet på, noe som innebærer høyere nettleie for øvrige kunder. Individuell måling skal derfor bidra til å sikre at alle nettkunder betaler sin andel av nettets faste kostnader.
- (34) Klager har anført at omsorgsboligene ligger i gråsonen mellom institusjon og boenhet. I forvaltningspraksis er det lagt til grunn at bestemmelsen om individuell måling for boenheter gjelder for alle nettselskapets kunder, også de som historisk har vært fellesmålt, forutsatt at de utgjør boenheter eller fritidsboliger. I NVEs høring i forbindelse med endringen av kontrollforskriften (NVE dokument 6-2009 Anleggsbidrag og fellesmåling - Forslag til endringer i forskrift nr. 302 av 11. mars 1999) er det vist til at med boenhet menes boliger som etter lov av 17. juni 2005 nr. 101 om eiendomsregistrering skal være registrert i matrikkelen.
- (35) Matrikkelen er Norges offisielle register over fast eiendom, herunder bygninger, boliger og adresser. I forskrift av 26. juni 2009 nr. 864, matrikkelforskriften, § 50 (5) heter det at *"dersom flere boliger (leiligheter eller hybler) har samme vegadresse, skal hver bolig gis et eget bruksenhetsnummer"*. Begrepet bolig eller boenhet er ikke nærmere definert i verken lov eller forskrift. I en tidligere føringsinstruks for matrikkelen, versjon 3.17 het det:
- "Med bolig regnes her en bruksenhet som består av ett eller flere rom, er bygd eller ombygd som helårs privatbolig for en eller flere personer og har egen atkomst til rommet/rommene uten at en må gå gjennom en annen bolig. En leilighet er en bolig med minst ett rom og kjøkken. En hybel er et rom med egen inngang beregnet som bolig for en eller flere personer, som har adgang til vann og toalett uten at det er nødvendig å gå gjennom en annen bolig. Bolig er fellesbegrep for leilighet og hybler."*
- (36) Det er naturlig å ta utgangspunkt i Kartverkets definisjon av bolig når en skal vurdere hva som utgjør en boenhet. Nemnda finner å måtte legge til grunn i denne saken at klager er omfattet av bestemmelsen. Det vises her til klagers egen beskrivelse av bygget som et borettslag med leiligheter. Kommunen har to bemannede baser og tilbyr et omsorgstilbud, men formålet med boformen i borettslaget er at beboerne skal klare seg selv i størst mulig grad. Klager har også opplyst at kommunen eier noen andeler, mens andre er kjøpt av beboerne til en fast pris. Leilighetene har også eget andelsnummer. Dette synes heller ikke å være bestridt av klager. Leilighetene faller således inn under

begrepet "boenhet" i forskriften. Det er følgelig klart at klagemotparten i utgangspunktet kan kreve omlegging til individuell måling.

- (37) Spørsmålet blir videre om unntaksbestemmelsen i kontrollforskriften § 14-3 kommer til anvendelse. Bestemmelsen lyder som følger:

"Nettselskapet skal på forespørsel tilby måling og avregning per felles inntaksledning når måling og avregning etter § 13-1 bokstav i) gir urimelige merkostnader."

- (38) Det er nettselskapene som vurderer om de samlede kostnadene er å anse som urimelige. I NVEs oppsummering av høringsuttalelser og forskriftstekst i forbindelse med endringen av kontrollforskriften (NVE dokument 17-2009 Endringer i forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer – Fellesmåling – Oppsummering av høringsuttalelser og forskriftstekst) er urimelige merkostnader beskrevet som tilfeller der de samlede kostnadene for kunde og nettselskap ikke står i forhold til den samlede nytten som forventes oppnådd ved måling og avregning per boenhet.

- (39) Hva som utgjør urimelige merkostnader er ikke nærmere spesifisert i forskriften. RME har i tidligere vedtak lagt til grunn 3000 kroner i omleggingskostnader per boenhet som en grense for hva som anses som urimelige merkostnader, uten at denne forvaltningspraksisen er bindende for Energiklagenemndas avgjørelse. Rimelighetsvurderingen må foretas konkret, men da også slik at det ses hen til de linjene som er trukket opp i tidligere saker.

- (40) Klager har ikke eksplisitt gjort gjeldende at en omlegging til individuell måling vil medføre urimelige kostnader, og klagemotparten har vist til at de vil dekke kostnader som overskyter 3000 kroner per boenhet jf. kontrollforskriften § 14-3. Klager fremhever imidlertid at reglene i klagers tilfelle bør fravikes. Nemnda forstår klagers anførsel slik at klager mener at det bør gis en dispensasjon fra reglene om fellesmåling.

- (41) Det er rom for unntak fra kravet om individuell måling også i andre tilfeller enn der kostnadene ved omlegging er urimelige. I NVE dokument 17-2009 side 15 viser NVE til at formålet med unntaksregelen i kontrollforskriften § 14-3 er at fellesmåling i visse tilfeller kan bidra til hensiktsmessige og samfunnsøkonomisk fornuftige løsninger. I samme dokument side 16 oppsummerer NVE følgende:

"Som nevnt i forhold til endringene i kapittel 13-1 kan det være tilfeller hvor nettselskapet ikke vil være den mest effektive til å måle og avregne kunder. Dette kan være i tilfeller hvor endringer i kundemasse og inn og utflytting av kunder medfører store administrative kostnader for nettselskapet, og at nettselskapet ikke er den som må anses å være mest effektiv i å håndtere de aktuelle kundeforhold. I bygg med hyppig utskiftning av kundemassen vil det etter NVEs oppfatning være stor grad av risiko for at store deler av kundemassen til enhver tid vil motta strømleveranser gjennom nettselskapenes leveringsplikt. NVE anser det ikke som gunstig at oppgaver knyttet til administrasjon og måling og avregning av denne type kunder skal utføres av nettselskapet. Dette kan for eksempel gjelde for studenthybler, boliger som er bygd som bofellesskap for studenter, eldre eller funksjonshemmede og lignende. Nettselskapet må i slike tilfeller gjøre en individuell vurdering om hvorvidt de aktuelle boenheter i matrikkelen er av en slik karakter, som gjør at de enkelte enhetene bør måles og avregnes individuelt av nettselskapet."

- (42) Kontrollforskriften § 18-2 åpner for å gi dispensasjon dersom det foreligger særlige tilfeller.
- (43) Klager har vist til at belastningen på hver enkelt beboer med å skulle administrere sitt eget strømabonnement med varierende kostnader per måned vil bli meget høy, og at det vil bli behov for hjelp fra kommunens hjelpetjenester, verger og borettslagets styre. Klager har imidlertid også opplyst at intensjonen med boformen i borettslaget er at beboerne skal klare seg selv i størst mulig grad. Andelseierne/beboerne betaler egne boutgifter, men i en samlet månedlig betaling. Basert på klagers beskrivelse av borettslaget legger nemnda derfor til grunn at det dreier seg om et borettslag med enkelte tilpasninger og et omsorgstilbud, og ikke en ren institusjon. Det er opplyst at flere av beboerne er andelseiere, som i et ordinært borettslag. Det er ikke dokumentert hyppig utskiftning av andelseiere/beboere, eller andre forhold som kan medføre store administrative kostnader for nettselskapet. Nemnda kan ikke se at det foreligger urimelige merkostnader etter kontrollforskriften § 14-3 eller at forholdene utgjør særlige tilfeller etter kontrollforskriften § 18-2.
- (44) I likhet med RME finner Energiklagenemnda grunn til å påpeke at regelverket ikke er til hinder for at andre enn beboerne kan stå ansvarlig for abonnementet, i den grad beboerne selv ikke kan håndtere eget abonnement. Det avtalerettslige forholdet mellom beboere, eventuelle verger, borettslaget og nettselskapet er et privat- og offentligrettslig forhold som faller utenfor nemndas kompetanse. Nemnda har derfor ikke tatt stilling til dette. At klager kan bli ansett som et særskilt brannobjekt av brannvesenet er heller ikke relevant i forbindelse med krav om individuell måling av strøm.
- (45) Nemnda fatter etter dette vedtak om at Elvia AS kan kreve omlegging til individuell måling for Fjellom Bo og Omsorgsboliger jf. kontrollforskriften § 13 bokstav i.

5 Vedtak

- (46) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

2. Vedtak 201909607-10 fattet av Reguleringsmyndigheten for energi 20. desember 2021 stadfestes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 23. juni 2022

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Helle Grønli
Nemndsmedlem

Morten Sundt
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk